

[A. C. Normann.]

ligt anerkendte frihedsrettigheder; det forekommer mig, at dette vanskeligt kan være tilfældet i den mangfoldighed af sager, som det henhører under statsadvokaten at påtale. I denne henseende er jeg lægmand og vil med interesse afvente de oplysninger, der kan gives herom, om det kan oplyses nærmere enten her i salen eller i udvalget, hvilken praksis dommerne anvender ved afsigelse af kendelser i henhold til grundlovens og retsplejelovens bestemmelser vedrørende ransagning, brud på brevhemmeligheden og telefonaflytning. Det er forhåbentlig og formentlig uberettiget, når der er talt om blanketkendelser, der uden videre undersøgelse udstedes, når politiet begærer det. Der bør kun gives retskendelse i sager af væsentlig betydning.

Efter indledningen nævnes i punkt 2 en række straffelovsparagraffer, der, såvidt jeg har kunnet konstatere, dels handler om forholdet til udlandet og om statsforfatningen, dels om forbrydelser, som medfører fare for menneskers liv og velfærd eller for betydelige samfundsværdier, altså forbrydelser af en temmelig alvorlig karakter. Det bør gøres klart for dette høje ting, inden disse bestemmelser vedtages, om de her anvendte udtryk og de nævnte paragraffer indicerer graden af alvor i de forbrydelser, der kan medføre aflytning, eller om det i praksis er således, at også temmelig ubetydelige forbrydelser kan være tilstrækkelig grund til udstedelse af retskendelse.

Det er endvidere i sig selv en meget farlig ting at åbne adgang for aflytning i forventning om efterfølgende retskendelse, men paragraffens næstsidste stykke går endnu videre, idet den blot bestemmer, at i tilfælde af aflytning uden retskendelse, skal politiet afgive beretning til retten inden 24 timer efter aflytningens begyndelse. Retten afgør så, om aflytningen kan godkendes, eventuelt om den skal fortsættes, og såfremt rettens kendelse ikke foreligger i løbet af tre dage, skal aflytningen afbrydes; men her er ikke truffet nogen bestemmelse om, at ansvar kan gøres gældende, såfremt de opstillede forudsætninger for den foretagne aflytning ikke har været tilstede, og kendelse pro eller kontra måske overhovedet ikke kommer til at foreligge.

Jeg forstår heller ikke, at det skal være

nødvendigt at vente indtil tre dage på rettens afgørelse. Der er noget principielt i dette spørgsmål, om det er nødvendigt at vente i tre dage, eller om man f. eks. kan klare det på et døgn — på lignende måde som enhver, der arresteres, har ret til at blive stillet for en dommer inden 24 timer. Man skulle tro, det kunne gøres hurtigere end på tre døgn, f. eks. som nævnt på 24 timer.

Jeg går ud fra, at retskendelse bør indhentes hurtigst muligt, og at aflytning standses i samme øjeblik, politiet får besked om, at kendelse ikke kan opnås — selvom det ikke står i lovforslaget. Adgangen til retten er jo ikke så forfærdelig vanskelig i vore dage, så der kunne måske udvises noget større smidighed i den henseende.

Jeg forstår, at retskendelse kan afsiges, uden at den sigtede eller mistænkte — personlig eller ved sin defensor — har haft adgang til at møde aktor eller dommer og gøre sig bekendt med, at der skal afsiges kendelse mod ham. Men det kan vel ikke være anderledes. Jeg forbeholder mig imidlertid i udvalget at komme ind på spørgsmålet om, hvordan man bør forholde sig overfor den, der har været genstand for aflytning. Det er så vigtigt, at befolkningen får indtryk af, at der ikke her handles vilkårligt, og her rejser sig spørgsmålet om, hvorvidt der efter sagens afslutning skal gives besked til den pågældende om, at aflytning har fundet sted, eller der ikke skal gives besked. Måske der kunne opnås en lignende ordning, som gælder overfor postvæsenet: at breve kan kræves tilbageholdt af postvæsenet, men først udleveret, når kendelse foreligger.

Jeg henstiller til den højtærede justitsministers overvejelse, om der ikke kunne tænkes den mulighed, at man — enten ved udnyttelse af teknikken, gennem båndoptager, eller ved benyttelse af stenografi — opbevarede samtalen, indtil spørgsmålet om kendelse var afgjort, så at den kun i haste-tilfælde, om nødvendigt, uden kendelse udleveredes til egentlig politimæssigt brug, medens den i andre tilfælde først skulle udleveres, når retskendelse forelå. Det er muligt, der kan anføres indvendinger herimod, som gør, at en sådan ordning ikke vil være praktisk gennemførlig; jeg nævner blot muligheden for at sætte et midlertidigt